

Primaire Progressieve Afasie (PPA): screening en behandeling

Waarom revalideren bij PPA?

Primaire Progressieve Afasie (PPA) is een vorm van dementie, met vooral problemen in het taalcentrum van de hersenen. Er ontstaan spraak- en/of taalproblemen. Dit noemen we afasie. De aandoening is progressief, dus de problemen worden steeds erger. Het wordt moeilijker om jezelf in taal uit te drukken (spreken, schrijven) en taal te begrijpen (gesproken taal, lezen).

Er zijn verschillende vormen van PPA: een semantische, niet-vloeiende en logopene variant of een combinatie van deze. Doordat de klachten verschillen per variant, is de aanpak voor iedere persoon anders.

Er is nog geen behandeling om de klachten te verminderen of het proces te vertragen. Toch heeft revalidatie zin. Soms lukt een activiteit namelijk wel op een andere manier. Jouw gesprekspartner kan bijvoorbeeld tijdens een gesprek belangrijke woorden opschrijven. Hierdoor wordt het begrijpen makkelijker. Je kunt ook een hulpmiddel leren gebruiken, zoals een app op je telefoon.

Onze aanpak

Rijndam werkt nauw samen met het Alzheimercentrum en PPA expertisecentrum van het Erasmus MC. Vaak stelt het Erasmus MC de diagnose PPA. Zij verwijzen naar het PPA-team van Rijndam voor de begeleiding. Je kunt ook bij ons terecht als de diagnose ergens anders gesteld is. Ook als je nog geen definitieve diagnose hebt, kan

de huisarts of specialist jou naar ons team verwijzen. Wij kunnen dan met je meedenken. Er zijn drie behandelvormen:

1. alleen een screening;
2. onderzoek en advies of
3. onderzoek, advies en behandeling.

Meer over de behandelvormen

De revalidatiearts, logopedist en klinisch linguïst (taalkundige) bepalen de behandelvorm. Ze gebruiken hiervoor de gegevens uit de verwijzing. Er zijn drie behandelvormen:

1. Screening

- Uitgebreide intake met de revalidatiearts, logopedist of linguïst.
- Bespreken van jouw hulpvragen.
- Bespreken welke zorg je al ontvangt.
- Wij helpen jou om de juiste zorg, op de juiste plek te vinden.
- Je ontvangt een verslag met adviezen hoe jouw naasten je kunnen helpen bij communiceren en praktische tips voor hulpmiddelen.

2. Onderzoek en advies

- Uitgebreide intake met de revalidatiearts, logopedist en linguïst.
- Daarna krijg je zelf een taalonderzoek met de linguïst.

- Jouw naaste krijgt tegelijkertijd een uitgebreide intake met de logopedist.
- Op een later moment worden de resultaten met je besproken.
- Vervolgacties organiseren wij bij jou in de buurt, bijvoorbeeld de verwijzing naar een logopedist.
- Je krijgt een advies voor de logopedische begeleiding en een persoonlijk communicatieadvies.

3. Onderzoek, advies en behandeling

- Zoals behandelvorm 2, maar je krijgt ook behandeling bij Rijndam.
- Welke behandelingen je krijgt, hangt af van jouw hulpvraag.
- Dit behandeltraject duurt gemiddeld 4 tot 12 weken.
- Als er nazorg nodig is, organiseren wij die voor je.

Het behandelteam

Het multidisciplinaire behandelteam bestaat uit verschillende zorgprofessionals. Een revalidatiearts leidt het team. Het behandelteam bestaat altijd uit een logopedist en/of klinisch linguïst. Zij helpen jou bij de communicatie, want communicatieproblemen staan centraal bij PPA. Het team wordt verder aangepast aan jouw hulpvraag.

Een psycholoog helpt bij cognitieve problemen (problemen met de denkfuncties) en problemen met rouw en emotionele verwerking. De

ergotherapeut helpt je om jouw dagelijkse activiteiten zo lang mogelijk te blijven doen. Hierbij kunnen hulpmiddelen ingezet worden. Een maatschappelijk werker denkt mee over wetgeving en regelingen en helpt bij de emotionele verwerking. Een fysiotherapeut kijkt naar het bewegen en jouw mobiliteit.

Na Rijndam

Alle behandelvormen worden afgerond met een verslag. In dit verslag staan de resultaten van het taalonderzoek en onze adviezen. Bij PPA verandert je communicatie langzaam. Dat vraagt steeds aanpassingen van jou en je naasten. Soms lukt dat zelf, maar soms is hulp van een logopedist nodig. We geven je de gegevens van een logopedist in jouw buurt met genoeg ervaring met PPA. We gebruiken hiervoor een landelijk netwerk van logopedisten met ervaring met PPA.

In ons verslag geven wij adviezen voor logopedie in jouw regio. Het doel is om zo lang mogelijk te blijven communiceren. Het doel is niet om de taalfunctie te verbeteren. Ons team blijft ook bereikbaar voor vragen.

Alzheimercentrum
Erasmus MC

Kernteam Erasmus MC

Dhr. H. Seelaar, neuroloog

Mw. E. Dopper, neuroloog

Mw. L. Jiskoot, klinisch neuropsycholoog

Kernteam Rijndam Revalidatie

Mw. G. Williams, revalidatiearts

Mw. T. Heintjes, logopedist

Mw. F. Nouwens, klinisch linguïst en logopedist

Mw. J. Wiegers, klinisch linguïst en logopedist

Rijndam

Postbus 23181

3001 KD Rotterdam

010 - 241 24 12

info@rijndam.nl

www.rijndam.nl

juli 2026